

Resumé

OCHRANA PŘED KORUPCÍ A ÚPLATKÁŘSTVÍM A JEJICH PREVENCE

Cílem této diplomové práce je zamyslet se nad podstatou korupce a jevů s ní příbuzných, popsat zakotvení protiprávnosti těchto jevů v právním řádu a zhodnotit legislativu, která může mít na výskyt tohoto jevu svou koncepcí vliv.

Za hlavním důvod, proč si autorka toto téma zvolila, je možné označit frustraci z silného korupčního klimatu, které v současné době v České republice panuje a strach, že země v tomto směru posouvá nesprávným směrem. Motivem bylo tedy zjistit, proč takové klima existuje a zda je legislativní úprava, která by mohla mít na jeho rozšíření vliv, v tomto ohledu dostačující.

Práce se skládá z úvodu, tří kapitol, které se zabývají různými aspekty problematiky korupce, a závěru.

V úvodu autorka vysvětluje důvody, které ji vedly k volbě tématu a popisuje koncepci a účel práce – prověřit vhodnost systému a znění právních předpisů majících s korupcí souvislost.

Cílem první kapitoly, která se skládá ze čtyř částí, je zprostředkovat čtenářům význam termínu korupce. Představuje několik definic autorů, kteří se problematikou zabývají, a přibližuje význam pojmu rozdělením na druhy. Ve třetí podkapitole pak jmenuje příčiny vzniku korupce a ve čtvrté vysvětluje způsoby měření jejího výskytu.

Druhá kapitola potom popisuje výskyt fenoménu korupce v právním řádu a soustředí se zejména na skutkovou podstatu trestného činu úplatkářství. Je rozdělena do tří částí – první se zabývá trestnými činy úplatkářství obecně, druhá (rozdělená do dalších čtyř podkapitol) popisuje jednotlivé skutkové podstaty: přijetí úplatku, podplacení a nepřímé úplatkářství a jejich postih, a třetí uvádí další místa v právním řádu, kde se lze s korupčním jednáním setkat.

Třetí kapitola, která by měla být jádrem celé práce, se jmenuje Boj proti korupci. Je rozdělena do tří hlavních podkapitol – De lege lata, De lege ferenda a Související otázky. Podkapitola „De lege lata“ popisuje existující legislativu mající souvislost s výskytem korupce. Zabývá se třemi oblastmi – oblastí veřejných zakázek, financováním politických stran a oblastí střetu zájmů. Konstatuje jejich nedokonalosti, jejich vliv na výskyt korupce a zároveň navrhuje možné změny. Podkapitola „De lege ferenda“ uvádí některé instituty, které v českém právním řádu prozatím provedeny nejsou a jejichž zakotvení by mohlo být v otázce boje proti korupci přínosem – konkrétně lobbying, whistleblowing, korunní svědek a agent provokatér.

Třetí kapitola dále hovoří o související problematice, zejména o nutnosti účinného prosazování těchto zákonů, jako podmínce pro efektivitu výše popsanych opatření.

V závěru autorka sumarizuje závěry, ke kterým v jednotlivých kapitolách dospěla. Revize systému a znění současné podoby právních úprav, stejně jako zajištění jejich účinného prosazování, je pro efektivní boj s korupcí zřejmě nevyhnutelná a dokud nebude provedena, není možné očekávat zlepšení současné situace.